

Márkus Edina: Beszámoló a HuCER 2025 konferenciáról

A HuCER konferenciát a Magyar Nevelés- és Oktatókutatók Egyesülete (HERA) szervezi, amely 2011-es alapítása óta a hazai nevelés- és oktatáskutatás egyik meghatározó tudományos műhelye. A HERA célja, hogy támogassa a magyar oktatáskutatói közösséget, fórumot biztosítson a tudományos párbeszédhez, elősegítse a kutatási eredmények szakmai és társadalmi hasznosulását, valamint erősítse a kapcsolatot a kutatók, döntéshozók, intézmények és gyakorló szakemberek között. Éves konferenciája, a HuCER, az egyik legfontosabb hazai neveléstudományi fórum.

Márkus Edina: Debreceni Egyetem, Nemzeti Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft.

A HuCER 2025 konferencia 2025. május 29–30. között zajlott a Debreceni Egyetem Főépületében, középpontjában a tanulás közösségi dimenzióival. A rendezvény a HERA és a Debreceni Egyetem közös szervezésében, valamint a KultúrÁsz Közhasznú Egyesület szakmai közreműködésével valósult meg.

A konferencia idején mottója — „Közösségek a tanulás világában” — arra a szemléletre hívta fel a figyelmet, hogy a tanulás nem csupán egyéni tevékenységként, hanem a mindennapi közösségekbe ágyazott folyamatként értelmezhető. A HuCER 2025 célja az volt, hogy rámutasson: a tanulás a formális oktatási tereken túl többféle közegben zajlik — családi, munkahelyi, kulturális, civil, vallási vagy akár online közösségekben.

A megnyitót követően *Lucian Ciolan* professzor, az EERA (European Educational Research Association – Európai Oktatókutatók Egyesülete) főtitkára, a Bukaresti Egyetem rektorhelyettese tartott plenáris előadást *Learning Transformation in Universities: Ecosystem(s), Communities, and Innovative Pedagogies* címmel.

A nyitónap szakmai elismerések átadásával folytatódott. A rendezvényen Báthory-émlékérmeket vehetett át *Bárdos Jenő*, a neveléstudomány doktora, a Pannon Egyetem és az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem professor emeritusa. Az emlékérem életmű elismeréseként adható olyan személynek, aki a hazai nevelés- és oktatáskutatásban több évtizeden keresztül kimagasló kutatómunkát végzett. A díj névadója Báthory Zoltán (1931–2011), a HERA alapító elnöke,

neveléstudós, aki jelentős szerepet játszott a magyar oktatáskutatás és pedagógiai értékelés fejlődésében.

Langerné Buchwald Judit egyetemi docens, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar szombathelyi intézetének vezetője HERA-ért díjban részesült, amely a szervezet hatékony működését, a tudományos utánpótlás gondozását több éven át támogató vezetőségi tagnak adományozható.

A HERA Legjobb Publikációs Díj idén az öt legkiemelkedőbb nevelés- és oktatáskutatási írásművet ismerte el, ösztönözve ezzel a hazai oktatáskutatást, egyben támogatva a nemzetközi tudományos közösségbe való bekapcsolódást is, mivel az első két helyezett nemzetközi konferenciatámogatásban is részesül.

A tanácskozással mintegy 300 fő regisztrált a Kárpát-medencei oktatói, kutatói, hallgatói közül, akik 35 poszterbemutatóval és 215 előadással készültek a rendezvényre. A résztvevők 41 szekcióban mutatták be kutatásaikat.

A HERA szakosztályi alapon szerveződik. A közművelődési szakterülethez kapcsolódó Felnőttkori és közösségi tanulás szakosztály célja hozzájárulni a területet érintő hazai és nemzetközi kutatások megismertetéséhez; a kutatók információ- és tapasztalatcseréjének elősegítéséhez. További cél kutatási együttműködések révén komparatív jellegű vizsgálatok kialakítása. A szakosztály hosszabb távon arra törekszik, hogy egy a felnőttképzés és közösségi tanulás témakörében kutató több tudományterület művelőit magába foglaló kutatói hálózatot alakítson ki.

A konferencia programja alapján több előadás és poszter kifejezetten a felnőttkori tanulás, a közösségi részvétel, valamint a nem formális és informális tanulás kérdéseit vizsgálta. A felnőttek tanulását érintő kutatások többek között a következő területekre fókuszáltak: munkahelyi és szakmai tanulóközösségek; kulturális és civil közösségek tanulás-szervező ereje; család mint informális tanulóközösség, digitális tanulási terek és közösségi média. A szakosztályhoz köthető szekciók eredményeit az alábbi módon foglalhatók össze.

Az angol nyelvű *Communities in Learning Areas* szekció előadásai a tanulás közösségi és kulturálisan érzékeny megközelítéseit vizsgálták különböző oktatási és társadalmi kontextusokban. Az előadások érintették a felnőttkori nyelvtanulás új módszertani irányait, a kritikai közpedagógia és a multimodális antropológiai kutatás tanulási aspektusait, valamint a vallási nevelésben alkalmazott játékos, közösségépítő tanulási módszerek hatásait.

A *Közösségi részvétel és kulturális tanulás: intézmények, programok, élmények* szekció a kulturális intézmények, programok és közösségi élmények tanulási potenciáljára fókuszált. Az empirikus vizsgálatok bemutatták, hogy a kulturális részvétel nem pusztán élményszerzés, hanem komplex tanulási folyamat, amely hozzájárul a közösségi identitás és az egyéni kompetenciák fejlődéséhez.

Az *Informális és nonformális tanulás társadalmi és történelmi kontextusban* szekció előadásai történelmi és társadalmi perspektívából közelítették meg az informális és nonformális tanulás jelenségét. A bemutatott kutatások rávilágítottak arra, hogy a közösségi tanulás mélyen gyökerezik a társadalmi önszerveződés történetében, és napjainkban is fontos szerepet játszik az alkalmazkodásban és az innovációban.

A *Helyi társadalmak változásban: innováció, tanulás, alkalmazkodás* szekció a helyi közösségekben zajló tanulási folyamatokat vizsgálta. Az előadások bemutatták, hogy az intergenerációs tanulás, a

közművelődés és a részvételi kutatások hogyan járulnak hozzá a helyi társadalmak rezilienciájához és fejlődéséhez.

A tanulás társadalmi dimenziói: család, közösség, intézmény szekció a tanulás társadalmi beágyazottságát hangsúlyozta. Az előadások rávilágítottak arra, hogy a társadalmi innovációk, a közösségi tanulás és a környezeti nevelés szorosan összekapcsolódnak, és alapvető szerepet játszanak a fenntartható közösségi fejlődésben.

A konferencia egyik legfontosabb üzenete, hogy a tanulás nem osztályteremhez kötött, és az egyén fejlődését alapvetően meghatározzák azok a közösségek, amelyekhez tartozik. A közösségek tanulási terekként működnek, ahol értékek, normák, kompetenciák és viselkedési minták adódnak át.

A 2025-ös HuCER konferencia különösen releváns az intergenerációs tanulás, a család szerepe az informális tanulásban, valamint a kulturális közösségekben zajló tanulási folyamatok vizsgálata szempontjából. Mind elméleti, mind gyakorlati szempontból megerősítette, hogy a közösségi tanulás vizsgálata nélkülözhetetlen a tanulási folyamatok mélyebb megértéséhez, és jelentős értékkel bír a neveléstudomány számára.